

Тренувальні збори з лінгвістики

Другий тур, 24 серпня 2020 р.

Задача 1/4 (25 балів)

Час на розв'язування задачі — 1 година

Шанська та лаоська мови

Алекс Вейд

Нижче подано слова шанською та лаоською мовами разом із перекладами українською:

Шанська	Лаоська	Значення
လုၼ်း	ລູກ	дитина
မာၼ်,	ໝາກ	фрукт
ပဲၼ်	ပံာ်	великий ніж
ဆိၼ်း	ເມືອ	м'ясо
ဆွၼ်း	ນອກ	на вулиці
ဂၢၼ်း	ຮາກ	корінь
လိတ်း	ແດດ	сонце
ဂိတ်း	စိၼ်း	жувати
တၢၼ်း	ຕາກ	сохнути на сонці
ၵိၼ်း	ຮູ້	знати
ပိတ်း	ແຜດ	ревіти
တိတ်း	ແຕກ	розділяти
လိၼ်း	ລိၼ်	язик
မိၼ်း	ໄມ້	деревина
မွတ်း	(1)	присідати
(2)	ແປດ	вісім
(3)	ເປືອກ	кора

Шанська	Лаоська	Значення
လိတ်း	ເລືອດ	кров
လၢၼ်း	ຊ້າງ	слон
မိတ်း	မိၼ်	ніж
သိတ်း	ຊ້າງ	ліво
ဆၢၼ်း	ပံာ်	брат/сестра матері
ဂၢၼ်း	ກາບ	серцевина
လိတ်း	ເຊືອກ	мотузка
သိတ်း	ຊື້	купувати
လိတ်း	ເລືອກ	обирати
ဂွတ်း	ກອດ	обіймати
တွတ်း	ຕອກ	стукати
သွတ်း	ຊອກ	шукати
လုတ်း	ຄູດ	смоктати
ပိတ်း	ປີກ	крило
ဂိုတ်း	(4)	поганий
လၢၼ်း	(5)	тягнути
(6)	ပံာ်	кінь

Завдання 1. Заповніть пропуски в таблиці.

Завдання 2. Які з шанських символів း, ိ, ်, i း та лаоських символів ໊, ໋, i ໋ позначають голосні, які — приголосні, а які — тони?

Примітка. Шанська й лаоська мови належать до тайських мов тай-кадайської мовної родини. Шанською мовою розмовляють близько 3 мільйонів осіб у М'янмі й Таїланді, а лаоською — близько 20 мільйонів осіб у Таїланді та Лаосі. Хоча системи письма обох цих мов походять від брахмі (стародавньої системи, якою записували санскрит), способи позначення одних і тих самих звуків у них сильно відрізняються.

Тон — особливий спосіб вимови голосного звука чи складу загалом.

Тренувальні збори з лінгвістики

Другий тур, 24 серпня 2020 р.

Задача 2/4 (25 балів)

Час на розв'язування задачі — 1 година

Кóса

Олексій Пегушев

Подано слова мовою коса та їхні переклади українською в переплутаному порядку:

**abahlobo abantwana bomvu khulu oobawo oonina ubawo ubumama
ubuntu umakhulu umama umlimi umntu umntwana umXhosa uyise**

діти (їхні) мами (наша) мама дитина людина національності коса
людяність друзі великий материнство бабуся людина фермер
(їхній) тато (наш) тато (наші) тати червоний

Завдання 1. Установіть правильні відповідності.

Завдання 2. Одне зі слів **umfana** та **unyana** означає «син», а інше — «хлопчик». Де яке? Поясніть, яким чином ви це визначили.

Завдання 3. Перекладіть українською:

abalimi oonyana ooyise ububomvu ubuhlobo unina

Завдання 4. Перекладіть мовою коса:

друг люди національності коса хлопчики дитинство бабусі

Примітка. Мова кóса (або кхóса) належить до мовної родини банту і є однією з 11 офіційних мов Південно-Африканської Республіки. Вона є рідною для 8 мільйонів осіб, зокрема і для колишнього президента ПАР Нельсона Мандели (1918—2013).

Тренувальні збори з лінгвістики

Другий тур, 24 серпня 2020 р.

Задача 3/4 (25 балів)

Час на розв'язування задачі — 1 година

Ірландська мова

Олексій Пегушев

Подано ірландські слова у сучасній ортографії, їхня вимова у спрощеній фонетичній транскрипції та переклади цих слів українською:

Ортографія	Вимова	Переклад
súil	s ^ʷ u:l ^ʲ	око
míle	m ^ʲ i:lə	тисяча
meáin	m ^ʲ a:n ^ʲ	середини
gutaí	gut ^ʲ i:	голосні
líofa	l ^ʲ i:f ^ʷ ə	нетерплячий
Sasana	s ^ʷ as ^ʷ ən ^ʷ ə	Англія
príosún	p ^ʲ r ^ʲ i:s ^ʷ u:n ^ʷ	в'язниця
aguisín	agəf ^ʲ i:n ^ʲ	додавання
báistiúil	b ^ʷ a:f ^ʲ t ^ʷ u:l ^ʲ	дощовий
éadroime	e:d ^ʷ r ^ʷ əm ^ʲ ə	легкість
géar	ʒe:r ^ʷ	гострий

Ортографія	Вимова	Переклад
sé	(1)	він
Seán	(2)	Іван
tirim	(3)	сухий
bádóir	(4)	човняр
tubaiste	(5)	катастрофа
(6)	p ^ʷ o:g	поцілунок
(7)	ʃu:l ^ʷ	прогулянка
(8)	p ^ʷ os ^ʷ t ^ʷ	кіл (дерев'яний)
(9)	f ^ʲ i:r ^ʷ u:l ^ʲ	віртуальний
(10)	n ^ʷ i:n ^ʷ a:n ^ʷ	немовля

Завдання 1. Заповніть пропуски в таблиці.

Завдання 2. Спираючись лише на інформацію з задачі, неможливо визначити точне написання слова, яке вимовляється як [o:l^ʷən^ʷ] («напій»). Чому?

Примітка. Ірландська мова належить до кельтської групи мов індоєвропейської мовної родини. Це одна з двох офіційних мов Ірландії, де вона є рідною для близько 75 тисяч осіб. Двокрапка після голосного позначає його довготу. Символи ^ʲ та ^ʷ після голосного позначають вимову приголосного зі злегка припіднятим кінчиком та спинкою язика відповідно. Символ ə позначає особливий (так званий нейтральний) голосний; ʃ та ʒ — особливі приголосні ірландської мови.

Тренувальні збори з лінгвістики

Другий тур, 24 серпня 2020 р.

Задача 4/4 (25 балів)

Час на розв'язування задачі — 1 година

Іньяпарі

Сем Ахмед

Нижче подано дієслівні форми мови іньяпарі та їхні переклади українською (літери *ж* і *ч* після займенників позначають жіночий і чоловічий рід відповідно):

1	awunahamanahari	Ми знову його бачили.
2	ipinimarona isa	Ви лікували їх (<i>ж</i>).
3	necharapirâi isa	Я хочу вас відвідати.
4	aarunahapiramanahanona	Вони (<i>ж</i>) знову не хочуть мене бачити.
5	ijamapirarona	Він хоче їх (<i>ж</i>) чути.
6	aanupomaro	Я не знайшов її.
7	ajamachajimanahai	Ми знову змусили тебе чути.
8	rynapomâi isa	Він знайшов вас.
9	recharamanaharina	Вони (<i>ч</i>) знову його відвідали.
10	rupinichajimanahâi	Вона знову змусила нас лікувати.
11	unahachajimano isa	Ви змусили мене бачити.
12	punahamanaharo	Ти знову її бачив.
13	aanopinipirai	Я не хочу тебе лікувати.
14	rupinimanahanana	Вони (<i>ж</i>) знову їх (<i>ч</i>) лікували.

Завдання 1. Перекладіть українською:

- 15 **rijamamâi**
- 16 **aaipinipiramanahanana**
- 17 **aaawechararachajimâi isa**

Завдання 2. Перекладіть мовою іньяпарі:

- 18 Вона знову хоче вас відвідати.
- 19 Я змусив його чути.
- 20 Ти не лікував їх (*ж*).

Примітка. Іньяпарі належить до араваканської мовної родини. Ця мова перебуває під загрозою зникнення: нею розмовляють лише чотири особи в однойменному селищі на кордоні Перу, Болівії та Бразилії.